

Nieuwsbrief Straatpastoraat Den Bosch

Dit is een uitgave van het Straatpastoraat Den Bosch • Nummer 16 • Juni 2018

Nieuwsbrief 16

Het zomert alweer geruime tijd, wat betekent dat de juni-editie van de nieuwsbrief de deur uit moet. Hier vindt u een kleine impressie van wat ons zoal bezighield de afgelopen maanden, of indruk op ons maakte. We maken u er graag deelgenoot van. Op 19 mei 2018 namen we afscheid van straatpastor Julia Hoppenbrouwers. Gerard van Etten sprak met straatpastor Lianne van Oosterhout over de plaats van de viering binnen het straatpastoraat. We hebben een 'dakloze Jezus' en tot slot vragen we uw steun voor het straatpastoraat.

Het Straatpastoraat Den Bosch

Julia Hoppenbrouwers

Afscheid van Julia na vijf volle jaren

In de bijbel staat het cijfer zeven voor volheid. Helaas heeft Julia dat getal niet kunnen volmaken, maar we kunnen niettemin met dankbaarheid terugkijken op de vijf intensieve jaren, waarin Julia Hoppenbrouwers-Nagornyak werkzaam is geweest als pastor binnen het straatpastoraat in 's-Hertogenbosch. Julia werkte eerst samen met Embregt Wever en daarna alleen.

De mensen van de straat en van de instellingen waar zij kwam zullen zich haar blijven herinneren als de kleine vrouw met zachte stem maar met grote uitstraling. De vele talen die Julia machtig is hebben het mogelijk gemaakt dat daklozen uit Oost-Europese landen zich gehoord konden voelen en vaak ook in praktische zin werden geholpen.

Ook de Nederlandstalige straatmensen zullen zich haar luisterend oor met dankbaarheid in herinnering roepen. Ze bleef hen nabij als er een terugval was, of wanneer detentie of een opname binnen de GGZ onvermijdelijk. In de zaterdagvieringen wist zij de aanwezigen te verlokken om uit het hart een commentaar te geven op de lezing van de dag. Met het ontsteken van een kaarsje schiep ze ruimte om het eigen leed of vreugde, en dat van anderen uit de wereld van de straat, in het licht te brengen. Zo was ze gemeenschap stichtend en kon warmte en steun bieden.

De zeven vette naast de zeven magere jaren is een even bijbels beeld. Helaas moeten we al na vijf vette jaren die Julia heeft geschonken afscheid van haar nemen. Niet uit vrije keuze, maar omdat ze na een auto-ongeluk niet meer in staat is haar werk voort te zetten.

We hopen voor Julia dat daarmee niet de magere jaren zijn aanbroken, maar dat ze aan haar nieuwe levenssituatie een invulling kan geven die ze achteraf als 'vet' kan bestempelen.

In de viering op 19 mei was Julia aanwezig om afscheid te nemen van de vrijwilligers. Namens Mgr. Mutsaerts die het straatpastoraat een warm hart toedraagt, sprak haar oud collega Embregt Wever. Bestuurslid Gerard van Etten stak een kaars aan uit dankbaarheid voor Julia's werk en als licht voor een hoopvolle toekomst. En verder werd ze van verschillende kanten in de bloemen gezet.

Julia bedankt en het ga je goed.

Het Straatpastoraat
Den Bosch

De viering is het hart van het werk van de straatpastor.

In tijdschrift Volzin stond enkele maanden geleden (nummer 4, 2018) een interview met straatpastor Harrie Lennaerts in Nijmegen. Hij is pastor, maar preken doet hij niet. Deze uitspraak vormde de aanleiding om eens met onze straatpastor Lianne van Oosterhout te spreken over de betekenis van de viering in haar werk.

‘Het hart van mijn werk’, zo ziet Lianne de plek van de viering. ‘Waar je op straat mee bezig bent, breng je tijdens de viering in en vandaar gaat het terug naar de straat.’ De viering is gemeenschapsvormend zegt Lianne. Zowel voor de mensen die in de viering aanwezig zijn als voor de mensen die er niet zijn of niet kunnen zijn.

Preek jij ook niet?

‘De verkondiging is belangrijk om bijbelverhalen te duiden en in context te plaatsen. De inbreng van de pastor daagt de luisteraar uit antwoord te geven op de vraag wat het verhaal betekent.’ Dan volgt er een gesprek over de tekst. Soms levert dat hele mooie reacties op die Lianne kunnen ontroeren. ‘Laatst kreeg ik een reactie waar ik stil van was. Ik dacht wow, hier spreekt Jezus door deze persoon. God is echt aanwezig in de viering. Het overstijgt het delen van levensverhalen. In de stilte, een gebed of een reactie op een verhaal van een ander weerklinkt de stem van God.’

Wat in de viering gezegd wordt is voor sommige bezoekers een aanleiding om er in het pastorale gesprek op terug te komen. De gebrokenheid van het bestaan wordt dan belicht, maar ook de positieve punten die het leven zin geven en hoop op toekomst.

Aan het denken zetten

Zeker dus geen traditionele viering op zaterdag in de Annakerk. Lianne probeert veel met beelden en symbolen te werken om de aanwezige gelovigen van verschillende christelijke geloofstromingen, maar ook moslims en niet-gelovigen, aan het denken te zetten. Ze werkt vanuit het leesrooster en zoekt daar soms een thema bij. Zo stond er in de vastentijd n.a.v. het verhaal over de tempelreiniging een kruisbeeld op de altaartafel en lag er

Straatpastor Lianne van Oosterhout steekt kaarsjes op

een touw naast. In de kerk lagen enveloppen met voorwerpen erin. De kerkgangers werden gevraagd te overdenken wat hen heilig is en ze bij het kruis willen leggen en wat weg kan, waar ze zich van kunnen onthouden.

Doorleefd geloof

Lianne ervaart bij dak- en thuislozen soms een diepe religiositeit. Nood leert bidden zei men vroeger wel, maar dat is al te plat. Uit eigen ervaring kent men goed en kwaad. Men stuit op de harde kanten van het leven, maar men ontmoet ook de Samaritaan en glimpen van hoop.

‘De kern van het geloof hebben de mensen van de straat doorleefd’, zo verwoordt Lianne het. Een Groningse collega heeft wel eens beschreven hoe het er in een viering weleens heftig of chao-

tisch aan toe kan gaan. Lianne herkent die onrust of opgekroppte woede bij sommige bezoekers. 'Het hoort erbij. Je weet nooit wie er in de viering komt en hoe het kan lopen.'

Het doet er toe waar je viert

Lennaerts zegt in Volzin dat zijn kapel meer op een buurtcentrum lijkt: 'pas als hij een klein altaar en kruisbeeld te voorschijn haalt wordt de ruimte een kapel'.

Zelf is Lianne gehecht aan de gebedsruimte. Ze is blij met een aparte plek die mensen in de stemming brengt. Het vraagt ook een duidelijkere keuze om de viering bij te wonen dan wanneer de ruimte waarin men al verblijft wordt omgebouwd tot kerkzaal.

Het blijft natuurlijk belangrijk dat kerkgangers zich thuis voelen. Het moet hun kerk zijn. Het betekent dat er bijvoorbeeld een plek is waar tijdens de dienst een kaarsje kan worden aangestoken door elke aanwezige. Al dan niet gepaard gaand met een uitroep, een gebed of dankwoord.

Maar ook de voorganger moet

toegankelijk zijn. De kloof is kleiner als die door de week bereikbaar is. Als men elkaar ontmoet op straat of in de opvang. Zelfs de dag waarop gevierd wordt is voor de herkenbaarheid van belang. Met name voor de gelovigen voor wie vieren en zondag bij elkaar horen. Al is er ook een alledaagse reden om op zaterdagmiddag niet te kunnen komen, namelijk dat ze moeten werken.

Lianne vindt het belangrijk dat de viering herkenbaar is als katholieke viering door te beginnen en te eindigen met een kruisteken. Elke viering zal zij ook een wees gegroet bidden. Dit is geen afwijzing van de mooie oecumenische vieringen die er op het Inloopschip zijn en waar ze als pastor graag bij aanwezig is. Het is voor Lianne duidelijk dat er een goede afstemming moet zijn van de vieringen zodat er geen concurrentie of verdubbeling ontstaat.

Is een aparte viering voor dak- en thuislozen nodig?

Helaas wel. De gewone parochie of gemeente straalt vaak toch te weinig gastvrijheid uit

voor wie vreemd is. Daarbij komt nog dat de de belevingswereld van de dak- en thuisloze vaak ver af staat van de bezoekers van de vieringen in een parochie of gemeente.

Afscheidsviering voor een overleden dakloze

Als er bij een overlijden geen viering of ceremonie is waar dak- en thuislozen afscheid kunnen nemen van een makker met wie ze soms lang zijn opgetrokken heeft de straatpastor zeker een rol. Lianne is er zelf nog niet voor gevraagd, maar ook in zo'n viering moeten de verhalen over de overledene en van de aanwezigen kunnen klinken. Voorgaan in vieringen was hetgeen waar Lianne het meest tegen opzag, toen ze als pastor begon. Ze begint de slag te pakken te krijgen, zegt ze zelf, maar vooral raakt ze steeds meer doordrongen dat vieren samen met dak- en thuislozen het hart van haar werk is.

Gerard van Etten

Dakloze Jezus

Canadese kunstenaar Timothy P. Schmalz maakte de sculptuur als uitnodiging tot zorg en solidariteit voor de zwaksten in de samenleving. De sculptuur is in Antwerpen geplaatst ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van de wereldwijde Sant'Egidio-beweging.

Financiële steun

Het straatpastoraat heeft behoefte aan financiële steun. Misschien geeft u er de voorkeur aan op die manier te helpen. Word dan *Vriend van het straatpastoraat* en spreekt dan af maandelijks, per kwartaal of jaarlijks een bedrag over te maken naar het Straatpastoraat Den Bosch.

We zijn weliswaar als private kerkelijke instelling in financiële zin geheel zelfstandig, maar dat betekent niet dat zo maar gerekend mag worden op een bijdrage van bisdom of gemeente.

Gelukkig hebben wij vanaf de start mogen rekenen op de steun van een aantal kloostergemeenschappen van vrouwelijke religieuzen. Ze hopen dit zo lang mogelijk te kunnen blijven doen, maar voor hen wordt dit van jaar tot jaar moeilijker door vergrijzing en vermindering in aantal.

Ieder jaar wordt in het voorjaar aan deze subsidies en nog enkele andere donateurs verslag gedaan over het afgelopen jaar en gesproken over de plannen voor het komend jaar. Het wordt dan telkens weer duidelijk dat het bij het Straatpastoraat in de eerste plaats gaat om de inzet van mensen voor medemensen.

Euro's komen op de tweede plaats, maar het geld dat echt nodig is moet natuurlijk wél ergens vandaan komen. De uitgaven zijn vooral bestemd voor het salaris en onkosten van de Straatpastor. Het jaarverslag en de jaarrekening leest u op de website. Het straatpastoraat wil graag meer Vrienden verwelkomen die een financieel steentje willen bijdragen. Zie colofon.

Jan G. Vorstman

En wat kunnen wij doen?

Het belangrijkste is dat u de dak- en thuisloze, die op uw weg komt, ziet staan. Maar wat kunt u nog meer doen om het Straatpastoraat in onze stad Den Bosch te helpen?

Misschien bent u iemand die als vrijwilliger wil en kan helpen. Goede vrijwilligers zijn hard nodig. De straatpastor is geholpen met vrijwilligers die mensen die ergens in de stad hun verblijfplaats hebben, maar zich thuisloos voelen te bezoeken. Ook gastvrouwen en gastheren die aanwezig zijn tijdens het wekelijkse spreekuur of rond de liturgieviering zijn van welkom. U kunt contact opnemen met straatpastor Lianne van Oosterhout. Ze kan samen met u kijken wat bij u past.

Straatpastor Lianne van Oosterhout

De straatpastor en haar medewerkers verlenen pastorale zorg aan velen in Den Bosch die al dan niet tijdelijk dak- en thuisloos zijn of zijn geweest.

U kunt haar bereiken per mail via straatpastordb@gmail.com of telefonisch op 06 17 66 24 12 of, maar ook persoonlijk tijdens het spreekuur of rond de zaterdagse viering.

Zie ook <http://straatpastoraatdb.nl>

Spreekuur

Donderdag vanaf 14.00 uur. Inloep tot 16.00 uur.

Zaterdagse viering

Zaterdag 15.30 uur. Vanaf 15.00 uur is er koffie en thee. Iedereen is van harte welkom om met ons mee te vieren.

Bezoekadres

Sint Annakerk
Boschmeersingel 26
5223 HJ Den Bosch

Voor toezending van de Nieuwsbrief: graag aanmelden per post of e-mail.

Kantoor- en correspondentieadres

Boschmeersingel 26, 5223 HJ Den Bosch

Uw bijdrage is van harte welkom

Van Lanschot Bankiers rek. nr. NL57 FVLB 0638 7730 91. Het Straatpastoraat is een erkende ANBI instelling: uw gift is aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

Het Straatpastoraat Den Bosch wordt gesteund door **Kansfonds.**